

CHRONICLE

CHRONICLE

KONFERENCIA BITKA PRI ROZHANOVCIACH V KONTEXTE SLOVENSKÝCH A UHORSKÝCH DEJÍN.
KOŠICE, 22. – 23. MAREC 2012

Sú historické udalosti, ktoré ostávajú v povedomí aj širšej verejnosti, najmä príslušného regiónu, tiež po odchode zo školských lavíc. Medzi ne patrí známa bitka pri Rozhanovciach, ktorá sa odohrala 15. júna 1312. V predchádzajúcom roku teda uplynulo jej 700. výročie. Jubileum poskytlo príležitosť pre zhodnotenie bitky i nové fakty, ktoré odznali na dvojdnovej konferencii konanej v Historickej sále Rektorátu UPJŠ v Košiciach. Zorganizovala ju Katedra histórie FF UPJŠ spoločne s Kultúrnym centrom Abova, čím sa podujatie stalo súčasťou ďalších aktivít pre verejnosť k pripomenutiu si výročia. Spoluorganizátormi boli taktiež Historický ústav SAV a Slovenská historická spoločnosť – Sekcia pre dejiny miest.

Víťazstvo mladého panovníka Karola Róberta nad odbojnými oligarchami Omodejovcami predstavovalo dôležitý krok pre úspešný rozvoj mesta Košice, regiónu i celého Uhorského kráľovstva. Výsledok bitky mal široký dopad. Konferencie sa preto zúčastnili viacerí slovenskí historici i niekoľkí kolegovia z Maďarska a Srbska ako aj početní návštevníci z radov Košičanov a okolia. Príhovorom ju otvoril primátor Košíc Richard Raši. Následné referáty umožnili pohľad na bitku a jej následky i vôbec dobové súvislosti z rôznych hľadísk.

Prvý blok vystúpení v popoludní úvodného dňa poskytol zhodnotenie politického diania v kráľovstve. Príčiny a dôsledky bitky predstavil Ferdinand Uličný, vedecký garant konferencie, v príspevku Vývoj politických a mocenských vzťahov v Uhorsku a na Slovensku v prvej polovici 14. storočia. Miloš Marek sa zameral na tému Uhorské kráľovstvo na začiatku 14. storočia a misia pápežského legáta kardinála Gentilisa. Činy kráľových oponentov, a teda v boji porazených, analyzoval Dominik Blanár vo vystúpení Omodejovci – strojcovia bitky pri Rozhanovciach.

Druhý blok vystúpení sa týkal vojenstva. Ján Lukačka skúmal v príspevku Úloha expedičného zboru Matúša Čáka Trenčianskeho pri Rozhanovciach najmä smer príchodu tohto kontingentu na bojisko. Vladimír Segeš komplexne predostrel Hlavné črty uhorského vojenstva v období vrcholného stredoveku ako aj priebeh samotnej bitky. Ďalšie podrobné súvislosti týkajúce sa dobových armád boli témou príspevku Výzbroj, výstroj a vojenská symbolika vojsk bojujúcich v bitke na Rozhanovskom poli pri Košiciach 15. júna 1312 od Vladimíra Čepelu. Ďalej sa Miroslav Huška detailne sústredil na problematiku Ochranná zbroj v období prvej polovice 14. storočia v Uhorsku. V nasledujúcom referáte s názvom Zúčastnil sa Filip Druget bitky pri Rozhanovciach? priblížil Djura Hardi začiatok úspešnej kariéry verného rytiera kráľa, druha z jeho talianskej domoviny. V závere Szilárd Sütthő poukázal na viaceré nezrovnalosti a skreslené informácie, ktoré obsahujú niektoré narácie listín z konca 14. storočia týkajúce sa bitiek, čím upozornil na potrebu opatrného hodnotenia týchto zdrojov. Jeho príspevok odznel v nemčine: Schlechten beschreibende Narrationen ungarischer Urkunden des 14. Jahrhunderts. Zur Frage ihrer Glaubwürdigkeit.

Druhý deň konferencie pozostával z troch blokov vystúpení. Prvému z nich dominovala tematika vývoja miest na dnešnom východnom Slovensku v 14. storočí. Drahoslav Magdoško skúmal podnety, ktoré viedli Košičanov k žiadostiam o najdôležitejšie výsadné listiny v tomto období: K obsahu a dôvodom vydania privilégii pre Košice za Anjouovcov. Vzťah tohto panovníckeho rodu k ďalšiemu mestu, odzrkadľujúci sa v privilégiách, interpretoval Ferdinand Uličný, ml. v referáte Prešov (Omodejovci a Anjouovci) v 14. storočí. Mária Fedorčáková predostrela Právny, hospodársky a spoločenský vývoj Bardejova za vlády Anjouovcov, keď poukázala predovšetkým na jeho mestskosť, ktorá našla odozvu aj v terminológii dobových listín. Karin Fábrová priblížila kľúčové momenty a privilégiá mestského vývoja na Spiši: Anjouovci a spišské mestá. Tejto téme venovala pozornosť aj Anna Safanovičová v príspevku Dopad bitky pri Rozhanovciach na spišské mestá.

Historikom skúmajúcim šľachtu a heraldiku patrilo slovo v popoludňajšom paneli. Monika Skalská upriamila výskum na osobnosť, ktorej kariéra odštartovala práve vďaka vernosti kráľovi v pravom čase: Tomáš zo Sečian a jeho zásluhy v bitke pri Rozhanovciach. František Oslanský vysvetlil okolnosti vývoja špecifickej nobilitovanej skupiny: Šľachta ostrihomského arcibiskupa na prelome 13. a 14. storočia. To, ako sa prostredníctvom symboliky rodu Anjou rozšíril erb Uhorska na rôznych vyobrazeniach až do južnej i západnej Európy, predstavila Éva Gyulai v anglickom príspevku Red and White Stripes of Hungarian Kingdom in the Arms of René d'Anjou. Domáce pomery a v nich nové prvky zase priblížil Adrián Džugan: Uhorskí Anjouovci vo svetle erbov a pečatí.

V záverečnom bloku odznali referáty o dobovom umení i niekoľkých témach týkajúcich sa košických dejín. Na inšpirácie z Talianska poukázal Ľuboslav Hromják, keď skúmal problematiku Bitka pri Rozhanovciach a jej vplyv na nástennú maľbu v Spišskej Kapitule. Podobne viaceré dosiaľ neznáme paralely objavil Miroslav Čovan: Nové epigraficko–paleografické zistenia o činnosti talianskych majstrov z anjouovského umeleckého okruhu na území východného Slovenska. Košice a informácie o tunajších hospicích analyzovala Katarína Nádaská vo vystúpení Problematika košických špitálov v období Anjouovcov. Napokon Ladislav Župčán zhrnul údaje známe o stredovekom opevnení na vrchu Hradová v blízkosti mesta, pričom sa pokúsil o jeho grafickú rekonštrukciu: Platforma Košického hradu v dejinách Abovsko–turnianskej stolice.

Záujem o bitku pri Rozhanovciach potešiteľne podnietil tiež nadštandardne početné otázky i diskusie počas dvojdňovej konferencie – a to z radov historikov ako aj záujemcov o dejiny z verejnosti. Azda najviac skloňovaná téma, presné miesto bojiska, ostáva však bez priamych archeologických nálezov, samozrejme, nezodpovedateľná. Príspevky zúčastnených historikov ale poskytli mnoho informácií, ktoré posunuli poznatky o danej dobe opäť ďalej. Z konferencie už vyšiel zborník recenzovaných štúdií.

Drahoslav Magdoško

KONFERENCIA SLOVENSKO V ROKOCH NESLOBODY 1938 – 1989 II. OSOBNOSTI ZNÁME – NEZNÁME. BANSKÁ BYSTRICA, 22. – 23. MÁJ 2012

V dňoch 22. – 23. mája 2012 sa v priestoroch Múzea Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici uskutočnil druhý ročník konferencie Slovensko v rokoch neslobody 1938 – 1989, ktorá vytvára priestor predovšetkým mladšej a najmladšej generácii historikov prezentovať najnovšie výsledky svojho historického výskumu. Organizátormi konferencie boli Katedra histórie Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ústav pamäti národa, Múzeum Slovenského národného povstania a Katedra histórie Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Hlavnou témou druhého ročníka konferencie s podnázvom Osobnosti známe – neznáme bolo prezentovanie aktivít známych i menej známych osobností pôsobiacich vo verejnom priestore v čase existencie totalitných režimov na Slovensku.

Program druhého ročníka konferencie, ktorého sa zúčastnili prevažne doktorandi a mladší historici z krajín strednej Európy (Slovensko, Česká republika, Maďarsko a Poľsko), tvorilo 24 príspevkov prezentovaných v slovenskom, českom a poľskom jazyku, rozdelených do štyroch tematických blokov.

Po úvodnom príhovore doc. PhDr. Michala Šmigela PhD., prodekana pre vedecko–výskumnú činnosť FHV UMB boli v rámci prvého bloku konferencie prezentované príspevky približujúce činnosť viacerých osobností politického a spoločenského života, napr. prof. Františka Hrušovského a jeho vzťah s Poľskom v rokoch 1924–1939 (Robert Kowalski, Polskie Towarzystwo Historyczne, Oddział w Nowym Targu), Jana Plucinskeho, poľského aktivistu v Javorine v rokoch 1938 – 1939 (Pavol Matula z Univerzity Komenského v Bratislave), Alojza Miškoviča na pozadí sporu o severný Spiš a Hornú Oravu 1939 – 1948 (Juraj Lepiš z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici), alebo osobnosť Jánosa Esterházyho v spojitosti so slovensko–maďarskými diplomatickými vzťahmi v rokoch 1939 – 1945 (István Janek z Historického ústavu Maďarskej akadémie vied v Budapešti). Na príklade osobnosti Dr. Vojtecha Tvrdeho poukázala Jana Stráska z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici na perzekúcie exponentov režimu slovenského štátu po roku 1945. Anton Hruboň z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici predstavil v rámci prvého bloku svoj príspevok zaoberajúci sa ideológiou Slovenského národného socializmu v koncepciách Štefana Polakoviča a Stanislava Mečiara.

Príspevky prvého dňa konferencie sa venovali i osobnostiam povojnového obdobia, pôsobiacim v čase komunistickej totality na Slovensku. Poukazovali na osobnosť Gustáva Husáka z pohľadu jeho spolužiakov (Tomáš Černák z Historického ústavu SAV v Bratislave) činnosť Mateja Lúčana, povereníka SNR pre školstvo a kultúru vo vzťahu k vysokoškolskému v 60. rokoch 20. storočia (Ján Jakubík z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici) a aktivity Vasila Biľaka v období normalizácie a pádu komunistického režimu v rokoch 1969 – 1989 (Peter Jašek z Ústav pamäti národa v Bratislave).

Druhý deň konferencie sa začal blokom referátov venovaných osobnostiam armády, branných organizácií a bezpečnostných zložiek, v rámci ktorého predstavila činnosť policajného riaditeľstva v Prešove

a jeho riaditeľa Pavla Macháčka v rokoch 1942 – 1945 Zuzana Tokárová z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Marián Uhrín z Múzea SNP v Banskej Bystrici priblížil Dôstojnícky zbor útočnej vozyby v rokoch 1939 – 1945. Nasledujúci referát Štefana Balberčáka z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach o živote Ľudovíta Kukorelliho i príspevok Lucie Halmovej z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici prezentujúci osudy bratov Hagarovcov vyvolali búrlivú diskusiu k problematike činnosti partizánskych skupín počas Slovenského národného povstania. Tento blok konferencie ukončil príspevok Milana Bártu z Ústavu pro studium totalitních režimů v Prahe o živote Jána Majera.

V rámci posledných dvoch blokov konferencie boli prezentované zväčša osobnosti z oblasti hospodárstva, kultúry a cirkevného života. Mikuláš Jančura z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach priblížil pôsobenie automobilového konštruktéra Hansa Ledwinku a z oblasti kultúry si vybrala osobnosť Janka Jesenského Eliška Kozarcová z Katolíckej univerzity v Ružomberku, ktorá poukázala na jeho činnosť v rokoch 1939 – 1945.

V poslednom bloku konferencie bola venovaná pomerne značná pozornosť i osobnostiam cirkevného života. Predstavená bola osobnosť Andreja Marsinu, rímskokatolíckeho kňaza a politika, so zameraním na jeho pôsobenie v politickej sfére v rokoch 1939 – 1945 (Zdenka Muráriková z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici) i životné osudy spišského kanonika Jozefa Vojtasa (Eduard Laincz a Jana Sofková z Trnavskej univerzity v Trnave).

Martin Lupčo z Katolíckej univerzity v Ružomberku priblížil zloženie pedagogického zboru a študentov Pravoslávnej bohosloveckej fakulty v počiatočnej existencii, Matej Oráč z Evanjelickej spojenej školy v Prešove poukázal na prípad Alexander Barica a spol., týkajúci sa perzekúcie evanjelických a. v. duchovných v Nitrianskom senioráte v rokoch 1959 – 1960 a konferenciu uzatvoril príspevok venovaný perzekúciám evanjelických a. v. kňazov na Liptove v rokoch 1949 – 1989 (na príklade vybraných osobností), ktorý predniesol Peter Račko z Liptovského múzea v Ružomberku.

V závere bola konferencia obohatená o panelovú diskusiu pozvaných hostí, skúsených slovenských historikov, ktorí sa vyjadrili k niekoľkým načrtnutým otázkam na tému osobnosti v slovenskej historiografii o období neslobody. Diskutujúcimi boli Karol Fremal z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Stanislav Mičev z Múzea SNP, Martin Lacko z Ústavu pamäti národa a Martin Pekár z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Druhý ročník konferencie, konajúcej sa v príjemnej komornejšej atmosfére priniesol viacero zaujímavých príspevkov venovaných životu a činnosti osobností pôsobiacich v rôznych oblastiach spoločenského života našich národných dejín. Zároveň poukázal na záujem mladšej generácie historikov venovať svoju pozornosť činnosti i menej známym osobnostiam, pôsobiacim v rôznych regiónoch Slovenska a zároveň prispel k rozvíjaniu vzájomnej spolupráce mladých začínajúcich historikov.

Zuzana Tokárová

PÄŤ MESIACOV AUTONÓMIE. (VÝCHODNÉ) SLOVENSKO MEDZI 6. OKTÓBROM A 14. MARCOM. DISKUSNÝ VEČER ÚSTAVU PAMÄTI NÁRODA. KOŠICE, 10. OKTÓBER 2012

Košičania si už dávnejšie zvykli, že ich mesto sa stalo tradičným miestom konania diskusných večerov Ústavu pamäti národa. Odborná i laická verejnosť nachádza v pomerne hojnom počte pri tejto príležitosti cestu do priestorov Verejnej knižnice Jána Bocatia. Prirodzenou témou októbrového diskusného večera sa stala slovenská autonómia zo 6. októbra 1938 a krátke obdobie agónie medzivojnového Česko-Slovenska, ktoré bolo ukončené rozbitím republiky v polovici marca 1939. Organizátori aj v tomto prípade dbali na to, aby bol do diskusie zahrnutý špecifický rozmer v podobe osobitného zreteľa na situáciu v tunajšom regióne. Taktó postavená téma dokázala takmer úplne zaplniť priestory študovne.

Na kontroverznú tému diskutovali Ondrej Podolec z Ústavu pamäti národa a Martin Pekár z Katedry histórie FF UPJŠ v Košiciach. Ondrej Podolec, ktorý sa odborne venuje nielen politickým dejinám ale i dejinám práva tohto obdobia, predstavil vo svojom úvodnom vstupe dobovú situáciu a jej vývoj práve z pohľadu legislatívnych východísk a ich interpretácie. Martin Pekár sa vo svojom úvodnom slove sústredil na načrtnutie komplexu problémov, ktoré priniesla pre obyvateľov krajiny a osobitne regiónu nová štátoprávna a politická situácia. Zdôraznil ťažkú situáciu na východe Slovenska po Viedenskej arbitráži a nútenom odstúpení tradičného centra Košíc horthyovskému Maďarsku.

V ďalšej časti večera vytvoril moderátor diskusie priestor pre otázky z auditória. Do diskusie sa už formou otázok alebo vlastných odborných vstupov zapojilo niekoľko hostí. Prítomných zaujímali najmä okolnosti súvisiace s arbitrážou, evakuáciou Košíc či situáciou na slovensko-maďarskom pomedzí. Časť diskusie sa týkala aj problematiky rusínskej otázky ako regionálneho špecifika.

Diskusný večer ÚPN prebehol na solídnej spoločenskej i odbornej úrovni. Akcie sa zúčastnilo okolo štyridsať záujemcov rôznych vekových kategórií, medzi nimi študenti histórie i kolegovia historici. Po jej ukončení mali hostia možnosť neformálne podiskutovať v priestoroch knižnice a zakúpiť si publikácie z produkcie ÚPN. Aj v tomto prípade sa potvrdila opodstatnenosť myšlienky organizovať diskusné večery nielen v Bratislave ale tiež v Košiciach. Poďakovanie patrí samozrejme Ústavu pamäti národa ale aj Verejnej knižnici Jána Bocatia.

Martin Pekár

ZASADNUTIE NEMECKO-ČESKEJ A NEMECKO-SLOVENSKEJ KOMISIE HISTORIKOV – DOKTORANDSKÝ WORKSHOP. BRATISLAVA, 11. – 14. OKTÓBER 2012

V dňoch 11. – 14. októbra 2012 sa v priestore Historického ústavu SAV v Bratislave a čiastočne v kongresových priestoroch zariadenia SÚZA v Bratislave uskutočnila konferencia, resp. zasadnutie Nemecko-českej a Nemecko-slovenskej komisie historikov. Zasadnutiu komisie predchádzal doktorandský workshop, uskutočnený 12. októbra 2012, v priestore Historického ústavu SAV v Bratislave. Ústredná téma workshopu bola Nemci - Česi - Slováci v stredoeurópskom kontexte, pričom okrem doktorandov, prezentovali výsledky svojho výskumu aj niekoľko vedeckých pracovníkov s čerstvo ukončeným stupňom PhD. Za každú sekciu boli prítomní traja doktorandi, pričom cieľom podujatia, bola na jednej strane prezentácia doktorandskej výskumnej činnosti k dizertačným prácam, ale aj prezentácia príspevkov načrtávajúcich rôzne problematiky vo vzťahu k ústrednému motívu a témy workshopu.

Konferenčným jazykom bola nemčina a angličtina, pričom každý prednášajúci mal priestor 30 minút, po 15 minútovom referáte nasledovala 15 minútová diskusia. Jednotlivé príspevky boli rozdelené do chronologických blokov, mapujúcich časový rozsah od približne 13. – 15. storočia až po 20. storočie.

Po otvorení podujatia nasledoval prvý blok príspevkov pod vedením prof. Christopa Cornelißena. Blok otvárala Mgr. Eva Šefcová, doktorandka Univerzity Komenského v Bratislave, s príspevkom German manuscript of the universal chronicle of Johannes de Utino in Slovak national library in Martin. Druhý príspevok prezentovala Mgr. Martina Power, PhD., pôsobiaca v Archíve hlavného mesta Praha. Martina Power prezentovala v príspevku s názvom Die Wahrnehmung der Landesgrenzen und ihre Rolle in der Perzeption des geographischen Raumes: sächsisch-böhmische und britisch-irische Grenze 1750 – 1850 výsledky svojho hotového dizertačného výskumu. Prvý blok uzatvárala Dr. Martina Niedhammer, z Collegium Carolinum v Mníchove s príspevkom, „Dass dieses Haus halb von Juden, halb von Christen bewohnt werde (...)“. Loyaliten und Lebenswelten des Prager jüdischen Großbürgertums 1800 – 1867.

Po prestávke nasledoval druhý blok moderovaný prof. Romanom Holecom. V rámci druhého bloku vystúpili, Jos Stübner, M. A., doktorand Technickej univerzity v Chemnitz, s príspevkom, Vorstellung und Produktion der kleinen Stadt. Cheb, Rokycany und Greiz im Spannungsfeld von Modernisierung, Klassenkampf und Nationalismus zwischen 1890 und 1930 a Mgr. Mikuláš Jančura, doktorand Katedry histórie, Filozofickej fakulty, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, s príspevkom, Reflexion der Tschechoslowakisch-deutschen Beziehungen im Bereich der tschechoslowakischen Automobil Geschichte von 1918, bis die 30-er Jahre, mit Ansicht auf ausgewählte Stützpunkte.

Po prestávke na obed nasledoval tretí blok príspevkov moderovaný prof. Eduardom Nižňanským. V rámci tohto bloku vystúpila Mgr. Michala Lónčíková, doktorandka Univerzity Komenského v Bratislave, s príspevkom, The antisemitic propaganda during the second world war. The comparism of the antisemitic propaganda in Slovakia, Protectorate of Bohemia and Moravia and nazi Germany in the years 1938 – 1945, in the selected periodicals. Nasledoval príspevok Stanislavy Kolkovej, M. A. z Herder-Institut v Marburgu, Textualisierung und Kontextualisierung von „Nation“ und „Staat“. Die kulturellen und wissenschaftlichen Eliten als Wissensimporteure und Wissensexporteure in der Slowakei von 1938 bis 1948. Tretí blok príspevkov uzatváral Daniel Franzkowski, M. A. z Palackého

univerzity v Olomouci, s príspevkom, Emigration und Verbleiben- die ehemaligen Mitglieder der „böhmisch reformierten Kirchengemeinde Hussinetz“ nach dem zweiten Weltkrieg.

Po prestávke bol otvorený posledný blok workshopu, v ktorom odzneli tri príspevky. Blok otvorila PhDr. Petra Matějů z Univerzity Karlovi v Prahe, s príspevkom Die Konzipierung der Außenpolitik der BRD in der Ära Willy Brandt. Nasledoval príspevok Mrg. Lenky Krivej, doktorandky Historického ústavu SAV v Bratislave, Sozialismus-Post-Sozialismus. Kontinuität und Diskontinuität an Beispiel der Mikrogeschichte der zwei Städte. (Komparation der Situation in der DDR und der ČSSR). Posledný blok uzatváral PhDr. Michal Dimitrov, doktorand Univerzity Karlovi v Prahe, s príspevkom, Immigration und Großstadt: Die Lokale Integrationspolitik in den mitteleuropäischen Metropolen Berlin, Wien und Prag.

Po odznení všetkých príspevkov nasledovala súborná záverečná diskusia, v ktorej mal každý z prednášajúcich aj z prísediacich možnosť vyjadriť názor či už k jednotlivým predneseným príspevkom, diskusiám, alebo na workshop, ako celok.

Mikuláš Jančura

KOŠICE – INŠTITUCIONÁLNA ZÁKLADŇA KULTÚRY, ŠKOLSTVA A VEDY (K 140. VÝROČIU ZALOŽENIA VÝCHODOSLOVENSKEHO MÚZEA V KOŠICIACH). KOŠICE, 24. OKTÓBER 2012

V roku 2012 oslávilo Východoslovenské múzeum v Košiciach 140 rokov svojej existencie. Pri tejto príležitosti bola v spolupráci s Katedrou histórie Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika zorganizovaná vedecká konferencia Košice - inštitucionálna základňa kultúry, školstva a vedy (k 140. výročiu založenia Východoslovenského múzea v Košiciach), ktorá sa konala 24. októbra 2012 v Historickvej aule Rektorátu UPJŠ v Košiciach.

Prítomných na úvod konferencie privítal prof. PaedDr. Štefan Šutaj, DrSc., vedúci Katedry histórie Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach. Konferenciu zasadil do kontextu dejín Košíc a prebiehajúceho výskumu na Katedre histórie FF UPJŠ zameranom na tie inštitúcie v Košiciach, ktoré ovplyvnili dejiny mesta po stránke kultúrnej a vedecko-vzdelávacej. Slovo potom odovzdal JUDr. Zdenkovi Trebulovi, predsedovi Košického samosprávneho kraja, ktorý jubilujúcej inštitúcii spravovanej vyšším územným celkom zablahoželal a vyzdvihol dobrú spoluprácu samosprávneho kraja s múzeom aj pri ostatnej prebiehajúcej a pripravovanej rekonštrukcii budov spravovaných Východoslovenským múzeom v Košiciach. Účastníkov konferencie na pôde univerzity privítala prorektorka UPJŠ doc. Mgr. Slávka Tomaščíková, PhD. a s pozdravom a gratuláciou sa pripojil aj rektor univerzity prof. MUDr. Ladislav Mirossay, DrSc., ktorý spolumoderoval aj záverečnú diskusiu konferencie. Riaditeľ Východoslovenského múzea v Košiciach PhDr. Robert Pollák poďakoval všetkým, ktorí podujatie podporili a posypaním zlatými mincami v zdobenej truhlici spolu so spolupracovníkmi predstavil verejnosti reprezentačnú publikáciu múzea 140 rokov – 140 zbierok (140 years – 140 collections) vydanú pri tejto vzácnej príležitosti.

Východoslovenské múzeum v Košiciach má svoju kontinuitu od roku 1872, kedy bol založený Hornouhorský muzeálny spolok, ktorý sa po poštátnení v roku 1909 premenoval na Hornouhorské Rákociho múzeum. Už od jeho založenia sa vytvárala cenná archeologická expozícia, ktorej prvým exponátom bol bronzový meč z Buzice. Múzeum a jeho archeologická zbierka mala mnohých darcov, no za zakladateľa sa pre množstvo darovaných predmetov dá pokladať statkár z Deveceru a amatérsky archeológ Jozef Csoma. V neskoršom období múzeum organizovalo vlastný archeologický výskum, ktorým sa dopĺňala expozícia archeologických zbierok. Jednotlivé etapy tvorby archeologických zbierok a archeologický výskum realizovaný múzeom predstavil účastníkom konferencie dlhoročný kustód pravekých a stredovekých archeologických zbierok Východoslovenského múzea PhDr. Dárius Gašaj. Významnou kapitolou v rozvoji múzea bolo československé medzivojnové obdobie, v ktorom bol riaditeľom múzea pôvodne právnik JUDr. Jozef Polák. Zameranie múzea obohatil o reflexiu súčasného umenia a v muzeálnych priestoroch zorganizoval viac ako dvesto výstav, z ktorých niektoré prezentovali aj modernú košickú maľbu a grafiku. Košická moderna, ako je toto fenomenálne obdobie v medzivojnovom „slovenskom“ umení nazývané, našla odraz aj v dobovej tlači. Prezentácii umelcov tejto umeleckej skupiny, ako na to vo svojom príspevku o výstavnej činnosti múzea v 20. rokoch 20. storočia upozornil Mgr. Ján Kovačič z Východoslovenskej galérie Košice, dopomohol práve vynikajúci znalec umenia J. Polák. Prevratné politické udalosti rokov 1918, 1938 a 1945 presúvali štátnu hranicu Maďarska

ponad Košice. V roku 1918 boli niektoré cenné exponáty prevezené do Budapešti, iné sa stratili. Po Viedenskej arbitráži boli zbierky získané po roku 1918 presunuté do Martina a v roku 1944 boli kvôli vojnovým udalostiam niektoré zbierky spolu s umelecko-historickými predmetmi z košického Dómu ukryté okrem iných miest aj v budovách košického biskupstva v obci Hejce. Priestory, v ktorých boli uschované, prezentoval PhDr. Gabriel Vizslay z Košického samosprávneho kraja. Vo svojom príspevku sa zameral na obdobie rokov 1938 – 1948, ktoré pri porovnaní štruktúry príjmov rozšíril až na obdobie rokov 1907 – 2009. Po II. svetovej vojne sa repatrioval na Slovensko Michal Markuš, etnograf so skúsenosťami zo segedínskeho múzea. Storočnica od jeho narodenia bola vhodnou príležitosťou na pripomenutie si jeho zásluh pri vybudovaní národopisného oddelenia múzea. PhDr. Klaudia Buganová z Východoslovenského múzea v Košiciach predstavila niektoré jeho zbierky a vyzdvihla metódy a systematický prístup pri katalogizovaní zbierok. Na konferencii bola prezentovaná aj ďalšia z vedeckých osobností pôsobiacich v múzeu – PhDr. Emil Petách, CSc. Prácu tohto významného numizmatika, ktorý okrem iného spracoval dejiny košickej mincovne, pripomenula jeho spolupracovníčka Mgr. Katarína Zozuláková. Východoslovenské múzeum sa od počiatkov zameriavalo na územie hornouhorských stolíc, ktoré sa rozprestierali aj na dnešnom východe Slovenska. V období rozvíjajúcej sa spolkovej činnosti na konci 19. storočia o túto oblasť prejavila záujem aj Muzeálna slovenská spoločnosť, jej pôsobenie v tomto priestore a ohlas bol pomerne malý a mal len sporadický charakter. Prof. PhDr. Ladislav Tajták, CSc. z Katedry histórie FF UPJŠ si kladol otázku, aké boli príčiny neúspechu Muzeálnej slovenskej spoločnosti v tejto časti Slovenska.

Jubilujúce Východoslovenské múzeum bolo v minulosti vo vzájomnej interakcii s kultúrou a dejinami Košíc. V takomto vzťahu boli aj ostatné významné zbierkotvorné, kultúrne a vedecko-pedagogické inštitúcie pôsobiace v Košiciach, ktorých dejiny a súčasnosť na konferencii prezentovali vo väčšine prípadov ich vedúci pracovníci. Ing. Eugen Labanič predstavil Slovenské technické múzeum, ktoré bolo založené v roku 1947. Jeho súčasťou sú aj špecificky zamerané múzeá umiestnené zvyčajne v historických technických pamiatkach po celom Slovensku. Budúcnosť múzea načrtoval v spolupráci s technickými vysokými školami, vo vzdelávaní mládeže a v maximálnom využití moderných foriem prezentácie muzeálnych exponátov.

Najstaršou inštitúciou v Košiciach zameranou na uchovávanie a spracovávanie historických materiálov je Archív mesta Košice. Mária Hajduová priblížila dejiny archívu a jeho registratúrne spracovávanie od 16. storočia po dnešok. Archív mali od počiatkov na starosti mestskí notári, no k jeho utriadeniu s vyhotovením inventáru došlo až na začiatku 16. storočia. M. Hajduová vzdala hold prvým registrátorom – Jánovi Scheutczlichovi (16. storočie) a Františkovi Antonovi Schwartzembachovi (18. storočie), ktorí vypracovali základné registratúrne pomôcky pre fondy košického mestského archívu. Agenda a archív abovskej a turnianskej stolice sa stali základom ďalšieho archívu na území Košíc, dnešného Štátneho archívu v Košiciach. Neskôr sa jeho súčasťou stali archívy slúžnovských úradov, cirkevné matriky a agenda úradov štátnej správy pôsobiacich v Košiciach. Dejiny archívu a archívnych fondov, politické peripetie a poškodzovanie archívnych materiálov, ktoré zasiahlo množstvo archívnych fondov v takmer všetkých archívoch na Slovensku počas 20. storočia, boli predmetom príspevku PhDr. Mileny Ostroluckej. Obecné archívy s materiálmi až do 16. storočia v prípade banských miest spolu s materiálmi z okresných úradov sú súčasťou archívnych fondov spravovaných košickou pobočkou Štátneho archívu v Košiciach. V príspevku o dejinách a súčasnosti archívu, ktorý vypracovala Mgr. Diana Kunderová v spolupráci s PhDr. Katarínou Turčanovou, našlo priestor aj pre archívy typické niekoľkonásobné sťahovanie a zmena miesta.

Archívny materiál z 19. storočia spolu s historiografiou boli témou príspevku o dejinách divadelníctva v Košiciach do roku 1918, ktorý pripravil Mgr. Pavol Hrehorčák z Bábkového divadla v Košiciach v spolupráci s Mgr. Petrom Himičom, PhD. zo Štátneho divadla v Košiciach. Z metodologického hľadiska zaujalo roztriedenie písomného materiálu na implicitný a explicitný materiál, významný priestor venovali jezuitskému divadlu v Košiciach a ich špecifickej príprave divadelných priestorov. Divadlo bolo tradičnou súčasťou edukácie na jezuitských školách a prienikom primárne náboženskej inštitúcie aj do kultúrnej oblasti. Na to, že tých prienikov bolo viac a dotýkali sa aj politickej, hospodárskej a vedecko-pedagogickej oblasti života spoločnosti v Košiciach a v regióne severovýchodného Uhorska, vo svojom príspevku o Košickej univerzite poukázal Mgr. Peter Fedorčák, PhD. z Katedry histórie FF UPJŠ. Na výber Košíc ako vhodného miesta pre založenie univerzity do istej miery vplývala aj tradícia kvalitného mestského (a kláštorného) školstva v Košiciach, ktorá v období humanizmu dosahovala svoj vr-

chol. Indikátorom toho boli nielen tí vzdelanci, ktorí v meste istý čas pôsobili, ale aj tí, ktorých vedecká a pedagogická aktivita bola respektíve mohla byť spojená s Košicami. Ich profily účastníkom konferencie predstavila RNDr. Jana Mešterová zo Slovenského technického múzea. Z Košickej univerzity zostala v Košiciach Právnická akadémia a po jej zrušení v roku 1921 boli Košice bez vyššieho školstva. Neúspešný a vyššie školstvo do Košíc priniesla opäť maďarská vláda. V oboch prípadoch ich životaschopnosť závisela od zahraničnopolitického vývoja. Školy založené v Košiciach po roku 1938 nemali charakter univerzity ani vysokej školy, ale boli na medzistupni medzi stredným a vysokým školstvom. Vznik a pôsobenie jednotlivých vzdelávacích ústavov prezentoval Ing. Tomáš László, PhD. z Historického spoloočnosti Imricha Henszlmanna.

Knižný fond vedeckých a pedagogických ústavov pôsobiach v Košiciach do konca II. svetovej vojny prevzala Štátna vedecká knižnica v Košiciach, ktorá vznikla krátko po skončení vojny. JUDr. Ján Gašpar predstavil ukončené aj aktuálne projekty katalogizácie a sprístupnenia historických fondov, na ktorých knižnica spolupracuje s ostatnými knižnicami na Slovensku. Dlhodobá existencia knižnice sa okrem veľkého knižného fondu vedeckej literatúry odrazila aj v spolupráci s pedagogickými, vedeckými a kultúrnymi inštitúciami v Košiciach pri vzdelávaní a výchove. Najstaršia existujúca univerzita v Košiciach – Technická univerzita, oslávila v tomto roku šesťdesiat rokov od svojho založenia. Jej prorektor Dr.h.c. mult. prof. Ing. Juraj Sinay, DrSc. sa vo svojom príspevku zamerl na jej minulosť a s dôrazom na Košice v rámci širšej spolupráce aj na ďalšiu perspektívu rozvoja v priebehajúcich a pripravovaných projektoch. V roku 1959 bola založená Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, ktorej dejiny predstavila PhDr. Ružena Parová z Referátu správy registratúry UPJŠ. Prodekan Prírodovedeckej fakulty UPJŠ prof. RNDr. Pavol Mártonfi, PhD. priblížil päťdesiat rokov histórie fakulty na pozadí vedeckých a vzdelávacích aktivít fakulty a spolupráce s ďalšími vedeckými inštitúciami v Košiciach, pričom sa osobitne zamerl na kooperáciu s Východoslovenským múzeom v Košiciach. Mgr. Mária Ďurkovská, PhD. spolu s PaedDr. Mariánom Gajdošom, CSc. zo Spoločenskovedného ústavu SAV prezentovali dejiny Slovenskej akadémie vied, jej siedmich ústavov a dvoch detašovaných pracovísk, ktoré pôsobia v Košiciach.

Medzi témami, ktoré v diskusiách počas konferencie zazneli, z hľadiska spolupráce, dejinného vývoja a odbornej príbuznosti niektorých inštitúcií zaujala otázka správy historických predmetov a dokumentov rôznej proveniencie, ktoré počas uplynulého storočia menili svojho správcu v rámci košických zbierkotvorných inštitúcií. Prednášajúci aj čestní hostia využili príležitosť, aby zablahoželali jubilujúcemu Východoslovenskému múzeu a do budúcnosti popriali veľa úspechov v plánovaných projektoch rozvoja múzea.

Peter Fedorčák

PREZENTÁCIE MEDZINÁRODNÉHO PROJEKTU ALTERNATÍVNY SPRIEVODCA HISTÓRIOU KOŠÍC 2013. KOŠICE, 26. OKTÓBER 2012

Katedra histórie Filozofickej fakulty UPJŠ v spolupráci s Maďarským inštitútom v Bratislave, nadáciou Terra Cognita z Budapešti a nadáciou Pro Renovanda Cultura Hungariae zorganizovala dňa 26. októbra 2012 v priestoroch Verejnej knižnice Jána Bocatia v Košiciach prezentáciu medzinárodného projektu Alternatívny sprievodca históriou Košíc 2013.

Účastníkov prezentácie, ktorých okrem košického publika tvorili aj hostia z Maďarska, uvítali generálna konzulka Maďarska v Košiciach pani Éva Czibalmosné Molnár spolu s vedúcim Katedry histórie FF UPJŠ prof. PaedDr. Štefanom Šutajom, DrSc.

Po ich príhovoroch sa moderovania podujatia ujala organizátorka projektu za slovenskú stranu PhDr. Slávka Otčenášová, MA, PhD. Vo svojom prejave predstavila viaceré úspešné medzinárodné projekty mladých historikov, ktorých prípravy sa sama zúčastňovala. Poukázala na dôležitosť spolupráce mladých historikov, ako aj na jej efektívnosť a nepochybny prínos pre rozvoj medzinárodnej diskusie. Následne predstavila ciele nového pripravovaného medzinárodného projektu, medzi ktoré patrí prekonávanie konfrontačných naratívov jednotlivých národných historiografií, ale aj propagácia vzájomnej tolerance a dobrých susedských vzťahov jednotlivých štátov nachádzajúcich sa v priestore strednej Európy.

Účastníci projektu sa, podľa jej slov, snažia budúcim čitateľom Sprievodcu priblížiť každodenný život obyvateľov Košíc od najstarších dôb až po súčasnosť – a to s využitím prerozprávania príbehov najvýznamnejších objektov mesta. Výstupom projektu bude publikácia v anglickom jazyku približujúca dejiny mesta Košice určená pre turistov, učiteľov dejepisu a ich žiakov. Výsledný efekt budú dotvárať fotografie Juraja Sasáka zachytávajúce rozmanitosť mesta. V závere svojho príhovoru predstavila partnerov projektu: Univerzitu Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, nadáciu Terra Cognita z Budapešti, nadáciu Větrné mlýny z Brna a nadáciu Res Publica z Varšavy. Odborné garancie nad projektom prevzali profesor Štefan Šutaj, docent László Szarka a doktorka Zlatica Sápsová. Samotnými riešiteľmi projektu sú prevažne študenti histórie zo Slovenska, najmä z Košíc, z Maďarska a z Čiech.

Ďalší príhovor predniesol predseda nadácie Terra Cognita a pracovník Maďarského inštitútu v Bratislave Mgr. Csaba Zahorán, ktorý predstavil doterajšie aktivity nadácie, ako aj jej nový projekt. Následne boli návštevníkom predstavené práce fotografa Mgr. art. Juraja Sasáka, ktoré budú využité vo výslednej publikácii projektu.

Za tím riešiteľov projektu predniesli svoje kapitoly Mgr. Drahoslav Magdoško z Katedry histórie FF UPJŠ, ktorý sa venuje problematike Košíc v období stredoveku. V krátkosti prezentoval východiská a metodologické postupy, ktoré využil pri tvorbe svojej kapitoly.

Po ňom prezentovala výsledky svojej práce vedúca projektu za maďarskú stranu Mgr. Veronika Gayer zastupujúca Ústav pre výskum menších Maďarskej akadémie vied. Predmet jej výskumu v rámci projektu je mesto Košice v období po prvej svetovej vojne (1918 – 1945). Riešiteľka predstavila stručný obsah svojej kapitoly, ako aj východiská pri jej písaní a zvolený metodologický prístup. Prezentácia projektu bola zakončená diskusiou.

Nasledujúci deň sa uskutočnil interný seminár mladých historikov v priestoroch klubu Rovás Art Cafe o prístupoch a možnostiach spracovania dejín Košíc vo vzájomnej spolupráci mladých slovenských a maďarských autorov. Slovenskí a maďarskí historici diskutovali o metodologických a faktografických problémoch vznikajúcich pri vypracovávaní samotného projektu.

Alternatívny sprievodca históriou Košíc, ktorý by mal uzrieť svetlo sveta v marci 2013, bude spoločným dielom mladých slovenských a maďarských historikov. Už teraz je zrejmé, že tento projekt prispel k etablovaniu medzinárodného dialógu medzi mladými historikmi z oboch krajín. Iniciátori projektu si kladú za cieľ rozvíjať slovensko-maďarskú spoluprácu mladej generácie historikov aj v budúcnosti – a to prostredníctvom organizácie okrúhlych stolov a diskusných fór za účasti historikov z obidvoch krajín i odbornej verejnosti. Iniciatíva zapájania mladých historikov do medzinárodnej spolupráce sa snaží prispieť k rozvoju vzájomnej tolerance a rešpektu a k presadzovaniu európskych hodnôt založených na dobrých susedských vzťahoch a na harmonickom spolunažívaní ľudí v našom regióne.

Bernadeta Fabová

STRETNUTIE MLADÝCH HISTORIKOV II. PRIESEČNÍKY SPOLOČNEJ HISTÓRIE ŠTÁTOV V4. KOŠICE, 29. – 30. OKTÓBER 2012

V dňoch 29. – 30. októbra 2012 sa v historickej aule rektorátu UPJŠ uskutočnila doktorandská konferencia s názvom Stretnutie mladých historikov II. Priesečníky spoločnej histórie štátov V4. Konferencia bola organizovaná Katedrou histórie UPJŠ v Košiciach v spolupráci s Filozofickou fakultou Masarykovi Univerzity v Brne, Filozoficko-prírodovedeckou fakultou Slezskej univerzity v Opave, Katedrou histórie Miskolci Egyetem a Klubom vojenskej histórie Beskydy.

Podujatie nadväzovalo hlavnou myšlienkou na minulý ročník s názvom Stretnutie mladých historikov I. Spoločnosť, kultúra a každodennosť v dejinách Slovenska, v rámci ktorého doktorandi a mladí vedecí pracovníci prezentovali svoj výskum, resp. jeho stav, prípadne výsledky.

Prvý blok, venovaný z chronologického hľadiska starším dejinám, obsahoval štyri príspevky. Blok otvoril Mgr. Petr Chlebec z Filozoficko-prírodovedecké fakulty Slezskej univerzity v Opave s príspevkom, Středověká síť cest v moravskoslezském pomezí. Nasledoval príspevok Mgr. Bernadety Ottmárovej z Katedry histórie Fakulty humanitných vied, Univerzity Mateja Bela (ďalej UMB) v Banskej Bystrici, s názvom, Matej Korvín - most medzi kultúrami v umeleckej literatúre na Slovensku a v Maďarsku. Následne odznel rozsiahly príspevok Mgr. Viery Jurkovej s Vojenského historického ústavu v Bratislave,

Vojenské obsadenie Spiša a jeho návrat pod Uhorskú správu v roku 1772. Prvý blok uzatvárala Mgr. Eva Ondrušová s Historického ústavu SAV v Bratislave s príspevkom, Kameralizmus a teoretici rakúskej štátnej hospodárskej politiky.

Po krátkej prestávke nasledoval popoludňajší blok, ktorý zároveň aj ukončil prvý konferenčný deň. Blok otvoril príspevok Mgr. Tibora Kőmivesa z Katedry histórie Miskolci Egyetem v Miskolci, s názvom, „Vale lingua latina“, Používanie latinčiny v rade mesta Košíc v rokoch 1830 – 1860. Z dôvodu ospravedlnenej neprítomnosti účastníkov Mgr. Agaty Matysiok z University of Opole a Mgr. Michala Procházku z Fakulty humanitných vied UMB, v Banskej Bystrici, boli organizátori nútení pozmeniť plánovaný program. Nasledoval príspevok Bc. Ondreja Ficeriho, študenta Katedry histórie, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (ďalej UPJŠ) v Košiciach s názvom Východiská prekonávania diskurzov národných historiografií urbánou historiografiou: prípad dejín mesta Košice. Z dôvodu vyššie uvedených zmien v programe, popoludňajší blok uzatváral príspevok Mgr. Michaely Vierikovej z Katedry histórie, Filozofickej fakulty, Katolíckej univerzity v Ružomberku, s názvom Vývoj štátnej politiky krajín V4 voči katolíckej cirkvi v rokoch 1945 – 1950. Príspevok bol však z dôvodu neprítomnosti účastníčky v zastúpení prezentovaný, PhDr. Gabrielom Szeghim z Archívu mesta Košíc.

Po popoludňajšom bloku, ktorý bol ukončený diskusiou, nasledovala neformálna recepcia v priestoroch rektorátu UPJŠ.

Druhý konferenčný deň začal v ranných hodinách, a obsahoval štyri bloky príspevkov. V prvom bloku, ako prvá predstavila svoj príspevok, Mgr. Nikola Regináčová, doktorandka Katedry histórie Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach s názvom, Etnická skladba obyvateľov Košíc v rokoch 1850 – 1910 v štatistických dokumentoch. Ako druhý nasledoval príspevok Mgr. Kláry Brožovičovej, z Filozofickej fakulty Masarykovi univerzity v Brne Stučné dejiny česko-slovenských vzťahů na príkladu česko-slovenského pomezí. Prvý blok uzatvárala Mgr. Zdenka Muráriková, z Katedry histórie Fakulty humanitných vied UMB, v Banskej Bystrici s príspevkom, Škodové závody v Dubnici nad Váhom – zamestnanosť a národnostná štruktúra zamestnancov v rokoch 1939 – 1945.

Po prestávke na občerstvenie nasledoval druhý predpoludňajší blok príspevkov, ktorý otvorila Mgr. Milada Jakubecová, z Katedry histórie Fakulty humanitných vied UMB, v Banskej Bystrici s názvom, Projekt Interkozmos v dokumentoch Akadémie vied. V rámci druhého bloku dostala priestor aj automobilová história, a to prostredníctvom príspevku Mgr. Milana Rudíka, z Katedry histórie, Filozofickej fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, s názvom Stretávaní motoristů v zemích „Vyšegrádský čtyřky“, aneb klubové výlety v letech 1889 – 1945 a príspevku Mgr. Mikuláša Jančura, doktoranda Katedry histórie, Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach s názvom, Komparácia vybraných hospodárskych predpokladov rozvoja osobného automobilizmu na území Čiech a Slovenska v 20. a 30. rokoch 20. storočia. Druhý blok uzatváral Mgr. Pavol Sakáč z Katedry histórie, Fakulty humanitných vied UMB v Banskej Bystrici s príspevkom Pohronska župa z hľadiska bankového systému v rokoch 1923 – 1928.

Po druhom bloku nasledovala prestávka na obed, po ktorej bol otvorený tretí blok, v ktorom odznali dva príspevky. Prvý príspevok s názvom „Forced decentralisation“ – Hungarian Cultural Office in interwar Czechoslovakia, prezentovala Veronika Gayer, z Katedry dejín kultúry, Filozofickej fakulty Etövs University v Budapešti. Blok uzatváral Tomáš Černák z Oddelenia starších dejín Historického ústavu SAV v Bratislave s príspevkom, Viliam Široký a Július Ďuriš, pražskí Slováci maďarského pôvodu?

Po krátkej prestávke nasledoval posledný štvrtý blok druhého konferenčného dňa, ktorý bol z vyššie uvedených dôvodov upravený a skrátený o príspevok Mgr. Michaely Vierikovej. V štvrtom bloku sa predstavili Mgr. Martin Drobnák, z Katedry histórie Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach s príspevkom Vojnové cintoríny z prvej svetovej vojny na severovýchodnom Slovensku a Mgr. Štefan Balberčák, taktiež z Katedry histórie Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach s príspevkom, Odbojová činnosť a počiatky partizánskeho hnutia na území Česka a Slovenska.

Napriek pomerne nízkemu počtu aktívne vystupujúcich účastníkov a komornej atmosfére nestratil druhý ročník doktorandskej konferencie na úrovni či už po stránke organizačnej alebo odbornej. Z tohtoročného podujatia bude publikovaný recenzovaný zborník.

Mikuláš Jančura